Euroopan parlamentti
2019-2024

Talousarvion valvontavaliokunta

2023/2160(DEC)

10.1.2024

MIETINTÖLUONNOS

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin rautatieviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022
(2023/2160(DEC))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Petri Sarvamaa

SISÄLTÖ

Sivu

1. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS 3

2. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS 5

3. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 7

1. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin rautatieviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022
(2023/2160(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin rautatieviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2022,

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2022 sekä virastojen vastaukset[1],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2022 koskevan lausuman[2] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston ... helmikuuta 2024 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2022 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä virastolle (00000/2024 – C9-0000/2024),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012[3] kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ja erityisesti sen 70 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin rautatievirastosta ja asetuksen (EY) N:o 881/2004[4] kumoamisesta 11. toukokuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/796 ja erityisesti sen 65 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 70 artiklassa tarkoitettuja, SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla perustettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 18. joulukuuta 2018 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/715[5] ja erityisesti sen 105 artiklan,

[1] EUVL C, C/2023/594, 27.10.2023.
[2] EUVL C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.
[4] EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1.
[5] EUVL L 122, 10.05.2019, s. 1.

– ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0000/2024),

1. myöntää Euroopan unionin rautatieviraston pääjohtajalle vastuuvapauden viraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022 / lykkää päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin rautatieviraston pääjohtajalle viraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022;

2. esittää huomautuksensa oheisessa päätöslauselmassa;

3. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen ja siihen erottamattomasti kuuluvan päätöslauselman Euroopan unionin rautatieviraston pääjohtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan niiden julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

2. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSEHDOTUS

Euroopan unionin rautatieviraston varainhoitovuoden 2022 tilien päättämisestä (2023/2160(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin rautatieviraston lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2022,

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2022 sekä virastojen vastaukset[1],

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan mukaisesti antaman varainhoitovuotta 2022 koskevan lausuman[2] tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta),

– ottaa huomioon neuvoston ... helmikuuta 2024 antaman suosituksen varainhoitovuoden 2022 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä virastolle (00000/2024 – C9-0000/2024),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan,

– ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012[3] kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ja erityisesti sen 70 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin rautatievirastosta ja asetuksen (EY) N:o 881/2004[4] kumoamisesta 11. toukokuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/796 ja erityisesti sen 65 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 70 artiklassa tarkoitettuja, SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla perustettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 18. joulukuuta 2018 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/715[5] ja erityisesti sen 105 artiklan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

[1] EUVL C, C/2023/594, 27.10.2023.
[2] EUVL C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.
[4] EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1.
[5] EUVL L 122, 10.05.2019, s. 1.

– ottaa huomioon liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0000/2024),

1. hyväksyy Euroopan unionin rautatieviraston varainhoitovuoden 2022 tilien päättämisen / lykkää Euroopan unionin rautatieviraston varainhoitovuoden 2022 tilien päättämistä;

2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöksen Euroopan unionin rautatieviraston pääjohtajalle, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).

3. EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin rautatieviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022
(2023/2160(DEC))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin rautatieviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

– ottaa huomioon liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0000/2024),

A. toteaa, että Euroopan unionin rautatieviraston tulo- ja menotaulukon[1] mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 34 814 691 euroa, mikä merkitsee 9,38 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2022 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset);

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2022 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli kyseisenä vuonna määrärahojen osalta 99,95 prosenttia, mikä merkitsee vähäistä 0,13 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; toteaa lisäksi, että kyseisenä vuonna maksumäärärahojen käyttöaste oli 94,97 prosenttia, mikä merkitsee 1,43 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna;

2. toteaa, että pääasiallinen vaikutus talousarvion toteuttamiseen vuonna 2022 johtui globaaleista ulkoisista tekijöistä, kuten epävakaasta geopoliittisesta kontekstista ja energiakriisistä, joka johti suureen epävakauteen ja viraston kustannusten ennakoimattomaan nousuun; panee merkille, että virasto on toteuttanut voimakkaita toimenpiteitä menojensa valvomiseksi, mukauttanut maksujen tasoa (eli korottanut tuntitaksaa ja mukauttanut sitä säännöllisesti inflaatioasteen mukaan) ja ottanut käyttöön talousarvion toteuttamisen säännöllisen seurantaprosessin, jossa on useita suunnittelu- ja seurantavälineitä prosessin automatisoimiseksi;

3. panee merkille, että virasto liittyi komission pilottivaiheeseen, jossa korvataan talousarvio- ja kirjanpitojärjestelmä uudella järjestelmällä, SUMMAlla; panee tässä

[1] EUVL C 38, 31.1.2023, s. 51.

yhteydessä merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen havainnot virastossa ilmenneistä puutteista, etenkin uuden järjestelmän täytäntöönpanoa koskevan riskinhallinta- ja valvontastrategian puuttuminen, päivittämättömät rahoitusketjut ja ennakko- ja jälkitarkastusstrategia sekä se, että käyttäjien tunnistautumisoikeuksia ei tarkasteta; panee merkille viraston tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamista vastauksista, että lieventäviä toimenpiteitä on toteutettu ennakoivasti luontaisen oppimiskäyrän mukaisesti muun muassa aloittamalla viraston rahoitusketjujen ja ennakko- ja jälkitarkastusstrategian päivittäminen vuoden 2022 jälkipuoliskolla, jolloin asiaankuuluvat asiakirjat on tarkoitus saattaa ajan tasalle vuonna 2023; kehottaa virastoa ottamaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen huomautukset kokonaisuudessaan ja tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle asian edistymisestä;

4. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen siitä, että virasto ei noudata varainhoitoasetuksessa ennakoitua maksumääräaikaa, sillä 12,2 prosenttia maksuista viivästyi yli 30 päivää vuonna 2022; toteaa viraston kannan, jonka mukaan tällaiset viivästykset liittyivät uuden SUMMA-järjestelmän täytäntöönpanoon ja että tällä välin on toteutettu toimenpiteitä maksuviivästysten välttämiseksi;

5. panee lisäksi merkille, että virastolle aiheutui viivästyksiä myös laskujen (tai ”veloitusilmoitusten”) laatimisessa vastaavista maksuista ja palkkioista, vaikka viraston mukaan tällaiset viivästykset johtuivat myös uuden SUMMA-järjestelmän täytäntöönpanosta, ja kustannuksia koskevien selontekojen vastaanottamisessa kansallisilta turvallisuusviranomaisilta, mikä rikkoi varainhoitoasetuksen asiaa koskevia artikloja ja viraston maksuista ja palkkioista annettua asetusta (EU) 2018/764; panee merkille viraston tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamista vastauksista, että tällaisten viivästysten välttäminen tai vähentäminen olisi mahdollista, jos kansalliset turvallisuusviranomaiset toimittaisivat kustannuksia koskevat selontekonsa ajoissa virastolle, mutta virastolla ei ole keinoja varmistaa, että kansalliset turvallisuusviranomaiset noudattavat määräaikoja;

Tuloksellisuus

6. panee merkille, että virasto ilmoitti saavuttaneensa vuoden 2022 vuotuisesta työohjelmastaan 81,13 prosenttia, kun vuonna 2021 saavutettiin 76,41 prosenttia, mikä oli myönteinen lisäys toisena peräkkäisenä vuotena; panee merkille, että virasto hyväksyi vuonna 2022 työohjelmansa uuden rakenteen, jossa siirryttiin toimintaperusteisesta työohjelmasta strategialausumiin perustuvaan ohjelmaan, ja perusti uuden foorumin kaikkien hankkeiden ja palvelujen kuukausittaista raportointia varten sekä uuden seurantaa koskevan tulostaulun; toteaa, että vuotuinen työohjelma sisältää yhdeksän strategialausumaa, jotka on suunniteltu sen mukaan, miten virasto pyrkii vaikuttamaan yhteiskuntaan; toteaa, että virasto on toiminut onnistuneesti strategialausumiensa mukaisesti ja saavuttanut hyvin tavoitteensa eri tuotosten ja asetettujen keskeisten tulosindikaattoreiden osalta vuonna 2022; panee kuitenkin merkille, että joitakin keskeisiä tulosindikaattoreita ei ole saavutettu, kuten ne, jotka liittyvät tutkimusvaiheen 3 käynnistämiseen viraston uutta rakennusta varten Valenciennesissa, uuden asiakirjanhallintajärjestelmän (ARES) käyttöönottoon, maksuihin, jotka suoritetaan sopimusmääräaikojen kuluessa liittyen uuden rahoitusjärjestelmän (SUMMA) käyttöönottoon pilottivaiheessa ja Naiset ja liikenne

-aloitteeseen;

7. panee merkille jotkin viraston tärkeimmistä saavutuksista vuonna 2022, kuten vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman 2023–2027 hyväksymisen, merkittävästi kasvavan kalustoyksiköiden markkinoillesaattamislupien (1861) ja yhtenäisten turvallisuustodistusten (66) oikea-aikaisen toimittamisen, viraston YTE:n tarkistuspakettia 2022 koskevan suosituksen viimeistelyn, jolla tuetaan rautateiden yhteentoimivuuden vahvistamista kaikkialla unionissa, kansallisten turvallisuusviranomaisten seurannan toisen tarkastussyklin käynnistämisen, joka kattaa kaikki kansallisille turvallisuusviranomaisille unionin lainsäädännössä annetut tehtävät, ilmoitettujen laitosten seurantaa koskevien toimitettujen kertomusten poikkeuksellisen suuren määrän (kahdeksan odotetun kolmen sijasta) ja työskentelyn viraston ensimmäisen kertomuksen laatimiseksi turvallisuusilmapiirikyselyn tulosten perusteella (joka käynnistettiin vuonna 2021 ja johon saatiin 46 500 vastausta); kiittää virastoa oikeudenmukaista turvallisuuskulttuuria koskevien turvallisuuskoulutusmoduulien kehittämisestä, mikä parantaisi turvallisuutta koko alalla, sekä viraston saavutuksista (työkalupakki, ohje- ja koulutusmateriaali, valistukseen liittyvät toimet, koulutusmoduulit), jotka liittyvät henkilöstö- ja organisaatiotekijöiden integrointiin ja jotka auttavat parantamaan rautateiden turvallisuuden tasoa ja tehokkuutta;

8. pitää myönteisenä viraston jatkuvaa työpanosta kansallisten sääntöjen alalla liittyen vuoden 2022 jäljellä olevien kansallisten teknisten sääntöjen vähentämiseen (Tšekissä ja Alankomaissa), jotka muodostavat esteen sujuvalle rautatieliikenteelle;

Tehokkuus ja hyödyt

9. kiittää virastoa siitä, että se hyväksyi vuonna 2022 vahvistamissuunnitelman ja vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman 2023–27; panee merkille, että vahvistamista koskeva toimintasuunnitelma on organisoitu osatekijöiden ja tavoitteiden mukaisesti ja se on keskeisessä asemassa viraston tehokkuushyötyjä koskevassa strategiassa seuraavien viiden vuoden aikana; panee merkille, että virastoon on perustettu vahvistamista koskevaa toimintasuunnitelmaa käsittelevä sisäinen työryhmä ja että sille määritellään välitavoitteet ja nimetään esittelijä tukemaan, ohjaamaan ja seuraamaan vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa;

10. panee merkille, että virasto sai vuonna 2022 vahvistamista koskevan toimintasuunnitelmansa ansiosta 12 uutta väliaikaista toimihenkilöä, mikä merkitsee lisäystä, joka voi tarjota virastolle hyvän perustan jatkaa vahvistamissuunnitelman täytäntöönpanoa; pitää valitettavana, että työpaikkojen kohdentamiseen ei liittynyt vastaavien tukien myöntämistä, joka yhdessä palkkojen ylimääräisen indeksikorotuksen ja yleishyödyllisten palvelujen hintojen yleisen nousun kanssa on asettanut lisärajoituksia viraston työn ja resurssien suunnittelulle, ja toteaa, että vuonna 2022 on pantu merkille useita kielteisiä painopistealueita, kuten kansallisten turvallisuusviranomaisten vuotuisen tuloksellisuuden tarkastelua koskeva työ tai turvallisuuspoikkeamia koskevan tiedonjakojärjestelmän kehittäminen Euroopassa;

11. panee merkille, että virastojen ja komission yksiköiden tarjoamien palvelujen jatkuvan seulonnan perusteella ”valmiuksien jakaminen” yksilöitiin viraston asteittain täytäntöönpanemien yhteistyökohteiden mukaan liittyen kokousten organisaatioon,

tietotekniseen turvallisuuteen, henkilöstöhallintoon (esim. henkilöstön palkkaus ja yksittäisten oikeuksien hallinnointi, häirintätapauksiin liittyvät tutkimukset), hankintoihin (esim. virastojen väliset tarjouskilpailut, yhteiset puitesopimukset), kääntämiseen ja kirjanpitoon; panee merkille, että virasto sai päätökseen vuonna 2022 Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston (EASA) kanssa yhteistyöpöytäkirjan, jossa käynnistettiin säännöllinen jäsennelty vuoropuhelu näiden kahden viraston välillä ja tehostettiin tietojen, tietämyksen ja kokemusten jakamista eri yhteistyöaloilla, muun muassa tutkimalla mahdollisuutta mukauttaa yksi ilmailualan nykyisistä tietoteknisistä ratkaisuista (yhteiseurooppalainen lentoturvallisuusilmoitusten käsittelyjärjestelmä) siten, että se sopii rautateiden tietojenvaihtojärjestelmään rautatieliikenteen turvallisuuspoikkeamien tietojen keräämistä ja ilmoittamista varten; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tutkimusvaiheen tuloksista;

12. panee merkille, että viraston ensimmäinen ympäristöasioiden hallintastrategia laadittiin ja julkaistiin vuonna 2022 osana viraston yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa 2023–2025; kiittää virastoa siitä, että se on toteuttanut jo ennakkoon joitakin aloitteita ja toimia vuoden 2022 loppuun mennessä, kuten rakennuksen lämpötilan alentaminen, viallisten antureiden korjaaminen/vaihtaminen joissakin toimistoissa jatkuvasti palavien valojen ratkaisemiseksi, valojen automaattisen sammutuksen säätäminen ja ERAn (vapaaehtoisen) ympäristöryhmän perustaminen levittämistoimien edistämiseksi, ideoiden keräämiseksi ja ympäristötoimien edistämiseksi; panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta tyytyväisenä merkille, että rautatievirasto kuuluu niihin virastoihin, joilla on suunnitelma toimintojensa energiatehokkuuden ja ilmastoneutraaliuden parantamiseksi; kannustaa virastoa sisällyttämään tähän suunnitelmaan määrälliset perustasot ja tavoitteet hiilijalanjäljen ja energiankulutuksen vähentämiseksi sekä varmistamaan, että sen uusi rakennus Valenciennesissa on EMAS-sertifioitu;

13. toteaa, että virasto on saavuttanut erittäin korkean digitalisaation tason muun muassa ottamalla vuonna 2022 käyttöön komission henkilöstöhallintojärjestelmän (SYSPER) ja siirtymällä pilottivaiheessa uuteen talousarvio-, kirjanpito- ja rahoitusjärjestelmään SUMMA; pitää myönteisenä, että viraston vuosien 2023–2025 yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa ennakoidaan viraston työnkulkujen digitalisointia edelleen;

14. panee merkille viraston lausunnosta koskien jatkotoimenpiteitä, jotka on toteutettu vastuuvapauden myöntämisen johdosta liittyen viraston talousarvion toteuttamiseen varainhoitovuonna 2021, jäljempänä ’viraston lausunto’, että virasto on toteuttanut useita toimenpiteitä vähentääkseen Lillen toimintojen kustannuksia (eli henkilöstön ja ulkoisten sidosryhmien virkamatkoja ja matkakuluja on vähennetty merkittävästi) ja lopettanut nykyisen Lillen tilojen vuokrasopimuksen; toteaa, että viraston tarkoituksena on järjestää vain pakolliset kokoukset Lillessä Eurooppa-neuvoston kahta toimipaikkaa (Lille-Valenciennes) koskevan päätöksen noudattamiseksi; panee merkille viraston myönteisen kokemuksen ja kehityksen etätyöjärjestelmän käytöstä covid-19-pandemian aikana ja sen jälkeen, minkä johdosta virasto on määritellyt, että uusi normaali käytäntö on se, että etätyö on hyväksytty tasavertaiseksi toimistossa työskentelyyn verrattuna suurimmalle osalle henkilöstöstä, vaikka fyysinen läsnäolo on edelleen keskeistä joissakin erityisissä tehtävissä;

Henkilöstöpolitiikka

15. panee merkille, että 31. joulukuuta 2022 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 97,40 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 154 väliaikaisesta toimesta 150 oli täytettynä (verrattuna 151 hyväksyttyyn toimeen vuonna 2021); panee merkille, että vuonna 2022 viraston palveluksessa työskenteli lisäksi 36 sopimussuhteista toimihenkilöä (36 hyväksytystä) ja 2 kansallista asiantuntijaa (4 hyväksytystä);

16. panee merkille viraston ylemmän johdon puutteellisen sukupuolijakauman ja toteaa, että kahdeksan kymmenestä jäsenestä oli miehiä (80 prosenttia); panee merkille viraston hallintoneuvoston sukupuolijakauman ja toteaa, että 64 jäsenestä 34 (53 prosenttia) oli miehiä; panee merkille myös viraston koko henkilöstön sukupuolijakauman, jossa 188 henkilöstä 120 (64 prosenttia) oli miehiä; panee merkille viraston jatkuvan työn sukupuolten välisen kuilun kaventamiseksi erityishankkeilla, kuten ”Naiset ja liikenne”, jolla vahvistetaan naisten työllistymistä ja yhtäläisiä mahdollisuuksia liikennealalla; panee tässä yhteydessä merkille viraston pyrkimykset lisätä naisten määrää liikennealalla tuotosten, kuten nopeiden verkostoitumistapahtumien ja monimuotoisuuteen ja osallisuuteen keskittyvien webinaarien, avulla vuonna 2022;

17. panee viraston lausunnosta merkille, että virasto suoritti vuoden 2022 jälkipuoliskolla osallistavan sukupuolten tasa-arvoa koskevan tarkastuksen, jonka tuloksia käytettiin sen jälkeen viraston henkilöstöstrategian vuosien 2023–2027 tavoitteiden priorisoinnin apuna ja jota hyödynnettiin asiakirjassa, jossa kuvaillaan viraston hallintoryhmän monimuotoisuuteen ja osallisuuteen liittyviä sitoumuksia; panee lisäksi merkille, että virastossa on määritelty konkreettisia lyhyen aikavälin toimia, joilla parannetaan viraston monimuotoisuutta ja osallisuutta kaikilla tasoilla, esimerkiksi työhönottoa ja osallistumista koskevassa työssä (varallaololuetteloiden käyttö, perehdyttäminen, mentorointi);

18. panee merkille viraston parlamentin kirjallisiin kysymyksiin antamista vastauksista, että viraston sisäisten luottamuksellisten neuvonantajien käsittelemien ilmoitettujen häirintätapausten osalta rekisteriin merkittiin neljä henkilöstön jäsentä, joista kaksi poistettiin rekisteristä vuoden 2022 lopussa ilman, että olisi suoritettu tutkimusta tai tehty johtopäätöstä; kannustaa virastoa kehittämään edelleen toimintalinjojaan ja menetelmiään tällaisten tapausten ehkäisemiseksi tulevaisuudessa tehokkaammin;

Hankinnat

19. panee merkille, että virasto toteutti vuonna 2022 kaksi avointa tarjouspyyntömenettelyä, kolme neuvottelumenettelyä ja yhden uudelleenkilpailuttamisen, sekä kaksi avointa tarjouspyyntömenettelyä ja kolme neuvottelumenettelyä, jotka oli rahoitettu hallintomäärärahoilla;

20. panee merkille viraston vastauksista parlamentin kirjallisiin kysymyksiin, että ympäristöä säästävien julkisten hankintojen täytäntöönpano on käynnissä ja että se on yksi viraston ympäristöasioiden hallintastrategian aloitteista/toimista;

21. panee merkille viraston vastauksista vastuuvapauden myöntävän viranomaisen kysymyksiin, että vuonna 2022 viraston hankintamenettelyt olivat jo täysin digitalisoituja; suhtautuu myönteisesti siihen, että virasto käynnisti heinäkuussa 2023 julkisten hankintojen hallintavälineen käyttöönoton;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

22. panee merkille, että virasto on julkistanut verkkosivustollaan hallintoneuvoston jäsenten ja ylemmän johdon ansioluettelot ja sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset; ottaa huomioon, että virasto ei julkista ulkopuolisten ja viraston omien asiantuntijoiden ansioluetteloita;

23. suhtautuu myönteisesti viraston pyrkimyksiin lisätä viraston toiminnan avoimuutta julkaisemalla säännöllisesti verkkosivustollaan tietoja kaikista pääjohtajan kokouksista organisaatioiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien kanssa; panee merkille, että virasto käyttää useita mekanismeja eturistiriitojen tunnistamiseen ja välttämiseen luetteloimalla tiettyihin luokkiin (esim. ammatti, perhe) kuuluvia sidonnaisuuksia, tarkistamalla sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia ja vaatimalla oma-aloitteisia ilmoituksia eturistiriidattomuudesta ja säännöllistä koulutusta;

24. kiittää virastoa väärinkäytösten paljastamista koskevista menettelyistä, joiden avulla henkilöstön jäsenet voivat ilmoittaa mahdollisista konflikteista kostotoimia pelkäämättä; panee tässä yhteydessä merkille, että vuonna 2022 mahdollisista eturistiriitatilanteista on raportoitu viraston hallintoneuvoston jäsenten ja henkilöstön jäsenten tasolla ja että lieventäviä toimenpiteitä on toteutettu ja kirjattu hallintoneuvoston kokouksissa tai dokumentoitu asianomaisten henkilöstön jäsenten sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin;

25. panee merkille viraston vastauksista parlamentin kirjallisiin kysymyksiin, että virastolla on käytössä menettelyt mahdollisten pyöröovitilanteiden käsittelemiseksi entisten henkilöstön jäsenten osalta; pitää tässä yhteydessä valitettavana, että virasto ei valvo järjestelmällisesti sovellettavien sääntöjen noudattamista, minkä seurauksena ilmoittamattomat pyöröovitilanteet voivat jäädä havaitsematta tai viraston palveluksesta poistuneille henkilöstön jäsenille aiemmin määrättyjen ohjeiden noudattamista ei voida varmistaa;

26. panee merkille, että virasto jatkoi koko henkilöstölle pakollisia eettisiä sääntöjä ja petostentorjuntaa koskevia koulutustilaisuuksia, jotka ovat osa nelivuotista koulutusjaksoa ja joiden tarkoituksena on saavuttaa 100 prosentin osallistumisaste jakson lopussa; panee merkille, että vuonna 2022 osallistumisaste oli 22,1 prosenttia petostentorjuntaan liittyvässä koulutuksessa ja 31,11 prosenttia eettisiin sääntöihin liittyvässä koulutuksessa ja että molemmat koulutukset on räätälöity viraston riskiympäristön mukaisesti;

Sisäinen valvonta

27. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen havainnot joistakin viraston hallinto- ja valvontajärjestelmien puutteista, etenkin arkaluonteisten tietojen luokittelua ja suojaamista koskevan politiikan puuttuminen ja muiden kuin fyysisten tai hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten kaltaisten validoimattomien hyväksyntämenetelmien käyttö hankintamenettelyissä; panee merkille viraston tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamista vastauksista, että näihin puutteisiin on tällä välin puututtu erilaisilla toimilla ja toimenpiteillä; kehottaa tilintarkastustuomioistuinta sisällyttämään nämä toimet ja toimenpiteet seurantatarkastuksiinsa;

28. panee viraston lausunnosta merkille, että sisäisen tarkastuksen toimialan (IAS) vuonna 2019 toteutetun tiedonhallintaa ja tietoturvaa koskevan tarkastuksen jälkeen antamien suositusten osalta virasto on pannut täytäntöön erittäin tärkeän suosituksen tietojen hallintakehyksestä ja tärkeän suosituksen data- ja tietotekniikkatoimista (jonka IAS on jo päättänyt), kun taas kolmea muuta suositusta (tietojen yhteentoimivuudesta ja laadusta, tietojen ja tietotekniikan turvallisuudesta sekä tietotekniikan jatkuvuudesta ja fyysisestä turvallisuudesta) pannaan parhaillaan täytäntöön vuonna 2023; kehottaa virastoa tiedottamaan budjettivallan käyttäjälle asian edistymisestä;

29. panee merkille, että virastossa jokainen poikkeama vakiintuneesta prosessista tai menettelystä dokumentoidaan, perustellaan ja hyväksytään asianmukaisella hallintotasolla; panee tyytyväisenä merkille rekisteröityjen sääntöjenvastaisuuksien määrän vähentyneen 35:stä vuonna 2021 28:aan vuonna 2022; panee merkille, että vuonna 2022 rekisteröitiin 28 sääntöjenvastaisuutta, jotka koskivat esimerkiksi hallinnollisia sääntöjä (poikkeaminen etätyösäännöistä), hankintamenettelyjä/-sääntöjä (neuvottelumenettelyn sääntöjen vastainen käyttö), virkamatkoja koskevia sääntöjä (virkamatkojen toteuttaminen ilman hyväksyttyä määräystä) sekä sääntöjä, jotka koskevat esimerkiksi sopimusten hallintaa, sitoumuksia ja henkilöstön valintaa; toteaa, että 28 sääntöjenvastaisuudesta 13 oli poikkeuksellisia (ennakkopoikkeamia) ja avoimesti dokumentoituja ja perusteltuja esimerkiksi toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi tai taloudellisista syistä; suhtautuu myönteisesti siihen, että virasto on toteuttanut lieventämis- tai seurantatoimia, joilla puututaan kaikkiin sääntöjenvastaisuuksiin; kehottaa virastoa jatkamaan riskiperusteisten ja säännöllisten arviointien suorittamista varmistusprosessia tukevien sisäisen valvonnan keskeisten osa-alueiden toiminnasta;

30. panee merkille, että vuonna 2022 virasto on toteuttanut riskinarvioinnin vuotuisen strategisen suunnittelunsa mukaisesti ja tarkastellut riskien ja niihin liittyvien lieventävien toimenpiteiden merkityksellisyyttä jatkuvasti koko vuoden ajan; panee merkille suurimmat havaitut haasteet/riskit, jotka liittyvät talousarvion toteuttamiseen, uuden tietoteknisen yritysrahoitusvälineen (SUMMA) täytäntöönpanoon, henkilöstörajoitteisiin, tietotekniseen turvallisuuteen ja covid-19-pandemian seurauksiin;

31. panee merkille, että OLAFin tutkimus päätettiin joulukuussa 2022 ilman havaintoja tai lisäsuosituksia;

Muita huomautuksia

32. panee merkille, että viraston uuteen rakennukseen liittyvien Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa toteutettujen toimien jälkeen pääjohtaja tiedotti hallintoneuvostolle Valenciennes Métropolen kanssa järjestetyistä useista kokouksista vuonna 2023; toteaa lisäksi, että rakennusluvan olisi oltava valmis maaliskuussa 2024 ja että rakentaminen voitaisiin aloittaa kesällä 2024, jolloin rakennus valmistuisi vuonna 2026;

°

° °

33. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden,

luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja valvonnasta [...] 2024 antamaansa päätöslauselmaan[2].

[2] Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0000.